

भारत 2023 INDIA

वसुधैव कुटुम्बकम्

ONE EARTH • ONE FAMILY • ONE FUTURE

SAURASHTRA UNIVERSITY

Academic Section

University Campus, University Road,
Rajkot – 360005

Phone No.: (0281) 2578501 Ext. No. 202 & 304

FAX No.: (0281) 2576347 E-mail Id: academic@sauuni.ac.in

નં.એકે/વિનયન/ (૧૦૮-૬) /૨૦૨૩

તા. ૧૮/૦૭/૨૦૨૩

સંસ્કૃત

પરિપત્ર:-

આથી સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીની વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સ્નાતક કક્ષાનાં B.A. (સંસ્કૃત) નાં અભ્યાસક્રમ ચલાવતી સર્વે સંલગ્ન કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને સવિનય જણાવવાનું કે, NEP-2020 અંતર્ગતનાં રાજ્ય સરકારશ્રીનાં તા.૧૧/૦૭/૨૦૨૩ નાં ઠરાવ મુજબનાં અભ્યાસક્રમો ચેરમેનશ્રી, સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસ સમિતિ દ્વારા રજુ કરાયેલ B.A. (સંસ્કૃત) સેમેસ્ટર-૦૧ અને ૦૨ નાં અભ્યાસક્રમો આગામી શૈક્ષણિક સત્ર જુન-૨૦૨૩ થી અમલમાં આવે તે રીતે સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસ સમિતિ, વિનયન વિદ્યાશાખા, એકેડેમિક કાઉન્સિલ તથા સિન્ડિકેટની બહાલીની અપેક્ષાએ મંજૂર કરવા માન.કુલપતિશ્રીને ભલામણ કરેલ, જે માન.કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલ છે. જેથી સર્વે સંબંધિતોએ તે મુજબ તેનો અમલ કરવા વિનંતી.

(મુસદ્દો કુલસચિવશ્રીએ મંજૂર કરેલ છે.)

બિડાણ:- ઉક્ત અભ્યાસક્રમ (સોફ્ટ કોપી)

સહી/-

(એ.એસ.પારેખ)

કુલસચિવ

રવાના કર્યું

એકેડેમિક ઓફીસર

પ્રતિ,

- (૧) વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંસ્કૃત વિષય ચલાવતી સ્નાતક કક્ષાની સર્વે સંલગ્ન કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ તરફ
- (૨) વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસ સમિતિનાં સર્વે સભ્યશ્રીઓ

નકલ જાણ અર્થે સાદર રવાના:-

૧. માન.કુલપતિશ્રી / કુલસચિવશ્રીનાં અંગત સચિવશ્રી

નકલ રવાના (યોગ્ય કાર્યવાહી અર્થે) :-

૧. ડીનશ્રી, વિનયન વિદ્યાશાખા
૨. પરીક્ષા વિભાગ
૩. પી.જી.ટી.આર.વિભાગ
૪. જોડાણ વિભાગ

SAURASHTRA UNIVERSITY

CURRICULUM AND CREDIT FREMEWORRK
OF
SANSKRIT (PAPERS)
FOR
BACHELOR OF ARTS PROGRAMME
(AS PER NEP 2020)

(Effective from June, 2023)

Proceedings of the meeting of the Board of Studies Under-Graduate Sanskrit held on 18/07/2023 at Kalidasa Seminar Hall, Department of Sanskrit, Saurashtra University, Rajkot presided over by Dr N J Joshi (Chairperson).

SAURAHSTRA UNIVERSITY
RAJKOT

NAME OF PROGRAM: Bachelor of Arts

TYPE OF PROGRAM: Certificate / Diploma / Under Graduate /

NUMBER OF YEARS OF PROGRAM: 1 / 2 / 3 / 4

Approved by

Name of Board of Studies: Sanskrit

Dt : 19.07.2023

Name of Faculty: Arts

Dt. 19/07/2023

Date of Academic Council Mitting .....

Date of Syndicate Mitting .....

Date of Senate Mitting .....

Board of Studies in the subject: Sanskrit Faculty of Arts

Chairman

(Dr. N. J. Joshi)

Dean

Date: 19/07/2023

Date:

Check list

અભ્યાસક્રમ આનુસંગિક બાબત

૧. Program outcomes અને Program specific Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે ? હા
૨. અભ્યાસક્રમ અન્તર્ગતના ઓર્ડિનન્સ તથા રેગ્યુલેશન પ્રવેશ, પરીક્ષા અને પરિણામને ધ્યાને લઈ દર્શાવેલ છે ? હા
૩. આ અભ્યાસક્રમમાં Multiple Entry and Exit ની જોગવાઈ કરેલ છે ? હા
૪. આ અભ્યાસક્રમ NEP 2020 ને ધ્યાને લઈ યુજીસી દ્વારા પ્રકાશિત કરાયેલ Curricular and Credit Frame Work for 4 Year Under Graduate Program ગાઈડલાઈન્સ તથા રાજ્ય સરકારશ્રીના તા. ૧૧/૦૭/૨૦૨૩ ના ઠરાવ મુજબ તૈયાર કરવામાં આવેલ છે? હા
૫. IKS તથા VAC આનુસંગિક અભ્યાસક્રમ તથા બાસ્કેટ રાજ્ય સરકારશ્રીના તા. ૧૧/૦૭/૨૦૨૩ના ઠરાવ મુજબ તૈયાર કરવામાં આવેલ છે? હા

વિષય આનુસંગિક બાબત (દરેક વિષયની શરૂઆતમાં નીચેની બાબત દર્શાવવાની રહેશે)

૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા
૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા
૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા
૪. Major Programme Y/N Minor Programme Y/N Skill Enhancement Courses Y/N
Ability Enhancement Courses Y/N Value Added Courses Y/N Exit/Vocational Courses Y/N
૫. Holistic Education Y/N Multidisciplinary Y/N Interdisciplinary Y/N IKS Y/N
૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા
૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે ? હા
૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા

Board of Studies in the subject Sanskrit

Faculty of Arts

Chairman

Dean:

Date :

Date :

અભ્યાસક્રમ આનુસંગિક બાબત

૧. Program outcomes અને Program specific Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે ? **હા**
૨. અભ્યાસક્રમ અન્તર્ગતના ઓર્ડિનન્સ તથા રેગ્યુલેશન પ્રવેશ, પરીક્ષા અને પરિણામને ધ્યાને લઈ દર્શાવેલ છે ? **હા**
૩. આ અભ્યાસક્રમમાં Multiple Entry and Exit ની જોગવાઈ કરેલ છે ? **હા**
૪. આ અભ્યાસક્રમ NEP 2020 ને ધ્યાને લઈ યુજીસી દ્વારા પ્રકાશિત કરાયેલ Curricular and Credit Frame Work for 4 Year Under Graduate Program ગાઈડલાઈન્સ તથા રાજ્ય સરકારશ્રીના તા. ૧૧/૦૭/૨૦૨૩ ના ઠરાવ મુજબ તૈયાર કરવામાં આવેલ છે? **હા**
૫. IKS તથા VAC આનુસંગિક અભ્યાસક્રમ તથા બાસ્કેટ રાજ્ય સરકારશ્રીના તા. ૧૧/૦૭/૨૦૨૩ના ઠરાવ મુજબ તૈયાર કરવામાં આવેલ છે? **હા**

Course Structure

Semester I

Sr. No.	Course Type	Course Code	Title of the Course	Course Credit
1	Discipline Specific Core	DSC 101	રામાયણ, સુન્દરકાણ્ડ, (નિયતાંશ)	4
2	Discipline Specific Core	DSC 102	સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ	4
3	Inter Disciplinary Minor	IDC 101	કાલિદાસકૃત કુમારસંભવ, સર્ગ-૩	4
4	Multidisciplinary Courses	MDC 101	સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય	4
5	Ability Enhancement Courses (Language)	AEC 101	હિનોપદ્દેશ-મિત્રલાભ	2
6	Skill Enhancement Course	SEC 101	યોગનો સામાન્ય પરિચય	2
7	Indian knowledge System	IKS 101 IKS 102 IKS 103 IKS 104 IKS 105	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા અને માનવજીવન ઈશાવાસ્યોપનિષદ પુરાણપરિચય વેદપરિચય રામાયણ, મહાભારત તથા પુરાણનાં નારીરત્નો	2
Total Credits				22

Saurashtra University							
Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020							
Subject : Sanskrit							
B.A. Semester I		Discipline Specific Core					
Course (Paper) Name & No.: DSC 101 रामायण, सुन्दरकाण्ड (नियतांश)							
Course (Paper) Unique Code:							
Exam Time Duration:							
Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	1	Discipline Specific Core	4	30	70	-	100
Course Outcomes:							
<ul style="list-style-type: none"> रामायण के कथानक से परिचित होंगे । भारतीय संस्कृति की विरासत का ज्ञान प्राप्त होगा । सुन्दरकाण्ड के निरूपित मानवीय मूल्यों से अवगत होंगे । 							
<p>१. Course Outcomes ट्रेक विषयनी शुरुआतमां दर्शावेल छे? <u>हूँ</u></p> <p>२. Employability / Entrepreneurship / Skill Development पर केन्द्रित थयेव छे के नहि? <u>हूँ</u></p> <p>३. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ना गुणो धरावे छे? <u>हूँ</u></p> <p>४. Major Programme <u>Y/N</u> Minor Programme <u>Y/N</u> Skill Enhancement Courses <u>Y/N</u> Ability Enhancement Courses <u>Y/N</u> Value Added Courses <u>Y/N</u> Exit/Vocational Courses <u>Y/N</u></p> <p>५. Holistic Education <u>Y/N</u> Multidisciplinary <u>Y/N</u> Interdisciplinary <u>Y/N</u> IKS <u>Y/N</u></p> <p>६. द्विआंग माटे विषय अंतर्गत आनुसांगिक जोगवाछे करायेल छे ? <u>हूँ</u></p> <p>७. New India Literacy Programmed (NILP) मुजबनो विषय छे ? <u>हूँ</u></p> <p>८. Swayam प्लेटफ़ोर्म परना MOOC विषय पर आधारित आ विषय छे ? <u>हूँ</u></p>							
Course Contents:							
Unit -1	रामायण के कर्ता का परिचय, रामायण रचना काल, आदिकाव्य रामायण, रामायण का संक्षिप्त कथानक, राम कथा का उद्भव और विकास, रामायण की ऐतिहासिकता, रामायण का साहित्यिक स्वरूप						
Unit-2	रामायण सुन्दरकाण्ड सर्ग - १, २, ३						
Unit-3	रामायण सुन्दरकाण्ड सर्ग - १०, ११, १२						
Unit-4	रामायण सुन्दरकाण्ड सर्ग - १३, १४, १५						
Unit-5	रामायण सुन्दरकाण्ड सर्ग - १८, २५						
Reference Books:							
1	रामकथा-उत्पत्ति और विकास, फादर कामिल बुल्के, हिन्दी परिषद प्रकाशन, प्रयाग विश्वविद्यालय, १९७२						
2	रामायण सुन्दरकाण्ड, सं. डॉ. विजय पण्ड्या, पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद						
3	आदिकवि वाल्मीकि, डॉ. राधावल्लभ त्रिपाठी, संस्कृत परिषद, सागर						
4	रामायण मीमांसा, स्वामी करपात्रीजी, प्रका. सतशरण वदाती, धर्मसंघशिक्षामंडल, वाराणसी						
5	वाल्मीकि रामायण भाग-१ गुजराती अनुवाद, सस्तु साहित्य वर्धक कार्यालय, अमदावाद						

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: **Sanskrit**

B.A. Semester I Discipline Specific Core

Course (Paper) Name & No.: DSC 102 संस्कृत साहित्यનો ઇતિહાસ

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
G	1	Discipline Specific Core	4	30	70	-	100

Course Outcomes:

- સંસ્કૃત સાહિત્યના ઇતિહાસથી પરિચિત થશે.
- સંસ્કૃત કાવ્ય, નાટક અને ગદ્યની ઉત્પત્તિ, વિકાસ અને લક્ષણોનું જ્ઞાન મેળવશે.
- સંસ્કૃતના કાવ્ય, નાટ્ય અને ગદ્યના મહાકવિઓના જીવન અને કવનથી પરિચિત થશે.

૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા

૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા

૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા

૪. Major Programme Y/N Minor Programme Y/N Skill Enhancement Courses Y/NAbility Enhancement Courses Y/N Value Added Courses Y/N Exit/Vocational Courses Y/N૫. Holistic Education Y/N Multidisciplinary Y/N Interdisciplinary Y/N IKS Y/N

૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા

૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે ? હા

૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા

Course Contents:

Unit -1	સંસ્કૃત ગદ્ય, પદ્ય, મુક્તક અને નાટ્યના ઉત્પત્તિ, વિકાસ, લક્ષણો અને તેના ઘડતરમાં તત્કાલીન પરિબળોનો જ્ઞાનો
Unit-2	સંસ્કૃતના મહાકવિઓ - કાલિદાસ, ભારવિ, માઘ અને શ્રીહર્ષનાં જીવન, સમય અને કૃતિઓનો પરિચય અને મૂલ્યાંકન
Unit-3	સંસ્કૃતના નાટ્યકારો - મહાકવિ ભાસ, કાલિદાસ, ભવભૂતિ અને શૂદ્રકનાં જીવન, સમય અને કૃતિઓનો પરિચય અને મૂલ્યાંકન
Unit-4	સંસ્કૃતના ગદ્યકારો - બાણભટ્ટ અને સુબન્ધુનાં જીવન, સમય અને કૃતિઓનો પરિચય અને મૂલ્યાંકન
Unit-5	સંસ્કૃતના મુક્તકકારો - અમરુક, જયદેવ, ભર્તૃહરિ અને જગન્નાથનાં જીવન, સમય અને કૃતિઓનો પરિચય અને મૂલ્યાંકન

Reference Books:

1	સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ, પ્રોફે. જિતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
2	સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય, પ્રોફે. એ.ડી. શાસ્ત્રી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
3	સંસ્કૃત વાક્યમયનો આસ્વાદ, પ્રોફે. જી. કે. પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
4	સંસ્કૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ, ડૉ. બલદેવ ઉપાધ્યાય, શારદા મન્દિર પ્રકાશન, વારાણસી, ૧૯૬૦
5	સંસ્કૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ, વાસ્પતિ ગૈરોલા, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી, ૧૯૬૦

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: **Sanskrit**

B.A. Semester I Inter Disciplinary Minor

Course (Paper) Name & No.: IDC 101, કાલિદાસકૃત કુમારસંભવ, સર્ગ-૩

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	1	Inter Disciplinary Minor	4	30	70	-	100

Course Outcomes:

- કુમારસંભવના કથાનકથી પરિચિત થશે.
- ભારતના ભવ્ય સાંસ્કૃતિક વારસાને જાણી શકશે.
- કુમારસંભવમાં પ્રસ્તુત માનવ મૂલ્યોથી અવગત થશે.

૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? **હા**૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? **હા**૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? **હા**૪. Major Programme **Y/N** Minor Programme **Y/N** Skill Enhancement Courses **Y/N**Ability Enhancement Courses **Y/N** Value Added Courses **Y/N** Exit/Vocational Courses **Y/N**૫. Holistic Education **Y/N** Multidisciplinary **Y/N** Interdisciplinary **Y/N** IKS **Y/N**૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? **હા**૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે ? **હા**૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? **હા**

Course Contents:

Unit -1	મહાકાવ્યનાં લક્ષણો અને કુમારસંભવમાં તેની ચરિતાર્થતા
Unit-2	કુમારસંભવ સર્ગ ૩, શ્લોક ૧ થી ૧૮
Unit-3	કુમારસંભવ સર્ગ ૩, શ્લોક ૨૦ થી ૩૮
Unit-4	કુમારસંભવ સર્ગ ૩, શ્લોક ૩૯ થી ૫૭
Unit-5	કુમારસંભવ સર્ગ ૩, શ્લોક ૫૮ થી ૭૬

Reference Books :

1	કુમારસંભવમ્, (સર્ગ -૩ અને ૫), સુગંધરા નાન્દી, મહાજન પબ્લિશિંગ હાઉસ, અમદાવાદ.
2	કુમારસંભવમ્, નેમિચન્દ્રશાસ્ત્રી, મોતીલાલ બનારસીદાસ, દિલ્લી.
3	Kumarasambhavam, M. R. Kale (Ed.), MotilalaBanarasidas, Delhi.
4	કુમારસંભવમ્, સંપાદક ગૌતમ પટેલ, સંસ્કૃત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
5	મહાકાવ્યનાટ્યઆસ્વાદ, ડૉ. ડી. જી. વેદિયા, ભારત પ્રકાશન, અમદાવાદ, ઈ.સ. ૨૦૧૨

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject : **Sanskrit**

B.A. Semester I   Multidisciplinary Courses

Course (Paper) Name & No.: MDC 101   संस्कृत साहित्यનો પરિચય

Course (Paper) Unique Code :

Exam Time Duration :

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	1	Multidisciplinary Courses	4	30	70	-	100

Course Outcomes:

- સંસ્કૃત સાહિત્યના ઇતિહાસથી પરિચિત થશે.
- સંસ્કૃત કાવ્ય, નાટક અને ગદ્યની ઉત્પત્તિ, વિકાસ અને લક્ષણોનું જ્ઞાન મેળવશે.
- સંસ્કૃતના કાવ્ય, નાટ્ય અને ગદ્યના મહાકવિઓના જીવન અને કવનથી પરિચિત થશે.

1. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? **હા**
2. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? **હા**
3. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? **હા**
4. Major Programme Y/N   Minor Programme Y/N   Skill Enhancement Courses Y/N
Ability Enhancement Courses Y/N   Value Added Courses Y/N   Exit/Vocational Courses Y/N
5. Holistic Education Y/N   Multidisciplinary Y/N   Interdisciplinary Y/N   IKS Y/N
6. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? **હા**
7. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે ? **હા**
8. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? **હા**

Course Contents:

Unit -1	સંસ્કૃત પદ્ય, નાટ્ય અને ગદ્યના ઉત્પત્તિ, વિકાસ, લક્ષણો અને તેના ઘડતરમાં તત્કાલીન પરિબળોનો જ્ઞાણો
Unit-2	સંસ્કૃતના મહાકવિઓ - કાલિદાસ, અશ્વઘોષ, ભારવિ, માઘ અને શ્રીહર્ષનાં જીવન, સમય અને કૃતિઓનો પરિચય અને મૂલ્યાંકન
Unit-3	સંસ્કૃતના નાટ્યકારો - મહાકવિ ભાસ, કાલિદાસ, ભવભૂતિ, ભટ્ટ નારાયણનાં જીવન, સમય અને કૃતિઓનો પરિચય અને મૂલ્યાંકન
Unit-4	સંસ્કૃતના ગદ્યકારો - દંડી, બાણ, સુબંધુ, હિતોપદેશકાર પંડિત નારાયણ ભટ્ટનાં જીવન, સમય અને કૃતિઓનો પરિચય અને મૂલ્યાંકન
Unit-5	સંસ્કૃતના મુક્તકકારો - અમરુક, ભર્તૃહરિ, અને જગન્નાથનાં જીવન, સમય અને કૃતિઓનો પરિચય અને મૂલ્યાંકન

Reference Books:

1	સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ, પ્રોફે. જિતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
2	સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય, પ્રોફે. એ.ડી. શાસ્ત્રી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
3	સંસ્કૃત વાઙ્મયનો આસ્વાદ, પ્રોફે. જી. કે. પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
4	સંસ્કૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ, ડૉ. બલદેવ ઉપાધ્યાય, શારદા મન્દિર પ્રકાશન, વારાણસી, ૧૯૬૦
5	સંસ્કૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ, વાસ્પતિ ગૈરોલા, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી, ૧૯૬૦

Saurashtra University							
Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020							
Subject: Sanskrit							
B.A. Semester I Ability Enhancement Courses (Language)							
Course (Paper) Name & No.: AEC 101 હિતોપદેશ-મિત્રલાભ							
Course (Paper) Unique Code:							
Exam Time Duration:							
Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	1	Ability Enhancement Courses	2	15	35	-	50
Course Outcomes:							
<ul style="list-style-type: none"> સંસ્કૃત નીતિશાસ્ત્રની પરંપરાથી પરિચિત થશે. હિતોપદેશ-મિત્રલાભનો પરિચય પ્રાપ્ત કરશે. હિતોપદેશ-મિત્રલાભની કથાઓમાં પ્રતિબિંબિત નૈતિક મૂલ્યોથી અવગત થશે. 							
<p>૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા</p> <p>૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા</p> <p>૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા</p> <p>૪. Major Programme <u>Y/N</u> Minor Programme <u>Y/N</u> Skill Enhancement Courses <u>Y/N</u> Ability Enhancement Courses <u>Y/N</u> Value Added Courses <u>Y/N</u> Exit/Vocational Courses <u>Y/N</u></p> <p>૫. Holistic Education <u>Y/N</u> Multidisciplinary <u>Y/N</u> Interdisciplinary <u>Y/N</u> IKS <u>Y/N</u></p> <p>૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા</p> <p>૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે ? હા</p> <p>૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા</p>							
Course Contents:							
Unit -1	હિતોપદેશ-મિત્રલાભ કથા ૧ થી ૩નો બોધ અને સાંપ્રત સમયમાં તેની પ્રાસંગિકતા						
Unit-2	હિતોપદેશ-મિત્રલાભ કથા ૪ થી ૬નો બોધ અને સાંપ્રત સમયમાં તેની પ્રાસંગિકતા						
Unit-3	હિતોપદેશ-મિત્રલાભ કથા ૭ થી ૯નો બોધ અને સાંપ્રત સમયમાં તેની પ્રાસંગિકતા						
Reference Books:							
1	હિતોપદેશ – મિત્રલાભ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ						
2	હિતોપદેશ – મિત્રલાભ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ						
3	સંસ્કૃતસાહિત્યમાં કથાઓ, ડૉ. રશ્મિકાન્ત મહેતા, સરસ્વતીપુસ્તકભંડાર, અમદાવાદ, પ્રથમઆવૃત્તિ, 2012-13						
4	સંક્ષિપ્ત બાલ-હિતોપદેશ કી સરલાર્થ દીપિકા, શ્રી ધર્મપાલ વિદ્યાલંકાર, ધ્રાંવા દી હટ્ટી, જાલંધર,						
5	A Collection of Ancient Hindu Tales (ed.) Franklin Edgerton, Johannes Hertel, 1908.						

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: **Sanskrit**

B.A. Semester I Skill Enhancement Course

Course (Paper) Name & No.: SEC 101 યોગનો સામાન્ય પરિચય

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	1	Skill Enhancement Course	2	15	35	--	50

Course Outcomes:

- ભારતીય યોગદર્શનની પરંપરાથી પરિચિત થશે.
- પાતંજલ યોગદર્શનના વિવિધ પાસાંઓનો પરિચય કેળવશે.
- સ્વસ્થ જીવન માટે દૈનિક આચરણમાં યોગને સ્થાન આપશે.

૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા

૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા

૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા

૪. Major Programme Y/N Minor Programme Y/N Skill Enhancement Courses Y/N

Ability Enhancement Courses Y/N Value Added Courses Y/N Exit/Vocational Courses Y/N

૫. Holistic Education Y/N Multidisciplinary Y/N Interdisciplinary Y/N IKS Y/N

૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા

૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે ? હા

૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા

Course Contents:

Unit -1	યોગના પ્રવર્તકો- મહાયોગેશ્વર શિવ, હિરાણ્યગર્ભ, યોગી દત્તાત્રેય, યાજ્ઞવલ્ક્ય, મહર્ષિ પતંજલિ, ઘેરંડ ઋષિ, રાજર્ષિ જનક, શુકદેવ મુનિ, ગોરક્ષનાથ, ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ
Unit-2	યોગનો અર્થ, યોગાભ્યાસની પદ્ધતિ, યોગાભ્યાસનું મહત્ત્વ અને લાભ, યોગીના લક્ષણો, અષ્ટાંગ યોગ - યમ, નિયમ, આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યાહાર, ધારણા, ધ્યાન અને સમાધિ, મહર્ષિ પતંજલિ રચિત યોગસૂત્રના ચાર પાદનો સંક્ષિપ્ત પરિચય
Unit-3	આધુનિક યાંત્રિક જીવનપ્રણાલિ, ખાનપાનની કુટેવો, માનસિક તાણ, હતાશા, મનોરોગોથી ગ્રસ્ત મનુષ્યજીવન, સામ્પ્રતકાળમાં યોગનું મહત્ત્વ, યોગાચરણની આવશ્યકતા, સ્વસ્થ જીવનનું માર્ગદર્શન

Reference Books:

1	પાતંજલયોગસૂત્રાણિ, સંપાદક - કાશીનાથ અગાશે, પ્ર. વિનાયક ગણેશ આપ્ટે, મુમ્બઈ
2	પાતંજલ યોગદર્શનમ્, નારાયણ મિશ્ર, ભારતીય વિદ્યા પ્રકાશન, વારાણસી, ૧૯૮૯
3	પાતંજલ યોગશાસ્ત્ર - એક અધ્યયન, ડૉ. બ્રહ્મમિત્ર અવસ્થી, હિન્દૂ પ્રકાશન, દિલ્હી, ૧૯૭૮
4	યોગસાધના ઓર ઉસકે લાભ, નન્દલાલ દશોરા, રણધીર બુક સેલ્સ, ૧૯૯૧
5	યોગ પરિચય, મૂળ લેખક - એની બેસન્ટ, અનુ. હરિપ્રસાદ છાયા, થિયોસોફિકલ સોસાયટી, ૧૯૮૪
6	યોગદર્શન, ડૉ. દુર્ગા જોશી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૬

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: **Sanskrit**

B.A. Semester I Indian Knowledge System

Course (Paper) Name & No.: IKS 101, श्रीमद् भगवद्गीता અને માનવજીવન

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	1	Indian Knowledge System	2	15	35	-	50

Course Outcomes:

- ભારતીય દર્શનની પરંપરાથી પરિચિત થશે.
- ભારતીય દર્શનના વિવિધ પાસાંઓનો પરિચય કેળવશે.
- સ્વસ્થ જીવન માટે સમસ્યાઓનું સમાધાન મેળવશે.

૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા

૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા

૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા

૪. Major Programme Y/N Minor Programme Y/N Skill Enhancement Courses Y/NAbility Enhancement Courses Y/N Value Added Courses Y/N Exit/Vocational Courses Y/N૫. Holistic Education Y/N Multidisciplinary Y/N Interdisciplinary Y/N IKS Y/N

૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા

૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે ? હા

૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા

Course Contents:

Unit -1	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાનો સામાન્ય પરિચય અને મહત્ત્વ
Unit-2	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતામાં જ્ઞાન, કર્મ અને ભક્તિનું ચિંતન
Unit-3	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતામાં પ્રતિપાદિત આદર્શ મનુષ્યની સંકલ્પના: સ્થિતપ્રજ્ઞ, ભક્ત અને ત્રિગુણાતીત

Reference Books:

1	ધર્મશાસ્ત્ર કા ઇતિહાસ, ડૉ. પાંડુરંગ વામન કાળે, ભાગ ૧ સે ૫, ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનઠુ, ૧૯૬૩ સે ૧૯૯૨
2	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા (સંપૂર્ણ), ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા એક નૂતન અભિગમ, ડૉ. કુસુમબા જાડેજા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાનો કર્મયોગ, ડૉ. હેમરાજભાઈ પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાનો ભક્તિયોગ, ડૉ. હેમરાજભાઈ પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: **Sanskrit**

B.A. Semester I Indian Knowledge System

Course (Paper) Name & No.: IKS 102, ઈશાવસ્થોપનિષદ

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	1	Indian Knowledge System	2	15	35	-	50

Course Outcomes:

- ભારતીય દર્શનની પરંપરાથી પરિચિત થશે.
- ભારતીય દર્શનના વિવિધ પાસાંઓનો પરિચય કેળવશે.
- ઔપનિષદિક સાહિત્યનો પરિચય મેળવે

૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા

૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા

૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા

૪. Major Programme Y/N Minor Programme Y/N Skill Enhancement Courses Y/N

Ability Enhancement Courses Y/N Value Added Courses Y/N Exit/Vocational Courses Y/N

૫. Holistic Education Y/N Multidisciplinary Y/N Interdisciplinary Y/N IKS Y/N

૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા

૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે ? હા

૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા

Course Contents:

Unit -1	‘ઉપનિષદ’ શબ્દનો અર્થ અને મહત્ત્વ તથા ઈશાવસ્થોપનિષદમાં પ્રતિપાદિત સિદ્ધાંતો અને મૂલ્યો
Unit-2	ઈશાવસ્થોપનિષદ મંત્ર ૦૧ થી ૦૮ની સામાન્ય સમજૂતી
Unit-3	ઈશાવસ્થોપનિષદ મંત્ર ૧૦ થી ૧૮ની સામાન્ય સમજૂતી

Reference Books:

1	इशादि नौ उपनिषद्, व्या. हरिकृष्णदास गोयेन्द्रका, गीताप्रेस गोरखपुर २००९.
2	उपनिषदों के स्वर, मधु के. चोपड़ा, सत्यम् पब्लिशिंग हाउस, नई दिल्ली
3	ઉપનિષદો – આત્માનો સાક્ષાત્કાર, કિશોરસિંહ સોલંકી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૮
4	ઉપનિષદ – વિમર્શ, ડૉ. આર. પી. મહેતા, મહર્ષિ વેદ વિજ્ઞાન અકાદમી, અમદાવાદ, ૧૯૯૭
5	ઉપનિષદ વિદ્યા, ભાણુદેવ, પ્રવીણ પુસ્તક ભંડાર, રાજકોટ, ૧૯૯૮

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: **Sanskrit**

B.A. Semester I Indian Knowledge System

Course (Paper) Name & No.: IKS 103, पुराण-परिचय

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	1	Indian Knowledge System	2	15	35	-	50

Course Outcomes:

- पुराणसाहित्यनां मूल स्रोतो अने तेना विकासथी परिचित थशे
- अठार पुराणो अने तेनां स्वतंत्रपथी परिचित थशे
- पुराणोमां निरूपित आप्यानोथी निष्पन्न थतो मूल्यबोध

१. Course Outcomes दरेक विषयनी शरुआतमां दर्शावेले छे? छा२. Employability / Entrepreneurship / Skill Development पर केन्द्रित थयेले छे के नछि? छा३. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ना गुणो धरावे छे? छा४. Major Programme Y/N Minor Programme Y/N Skill Enhancement Courses Y/NAbility Enhancement Courses Y/N Value Added Courses Y/N Exit/Vocational Courses Y/N५. Holistic Education Y/N Multidisciplinary Y/N Interdisciplinary Y/N IKS Y/N६. द्विआंग माटे विषय अंतर्गत आनुसांगिक जोगवाछ करायेले छे ? छा७. New India Literacy Programmed (NILP) मुळबनो विषय छे ? छा८. Swayam प्लेटफ़ॉर्म परना MOOC विषय पर आधारित आ विषय छे ? छा

Course Contents:

Unit -1	‘पुराण’ शब्दना अर्थ, पुराणसाहित्यना उद्भव अने विकास तथा व्यास अने सुतपरंपरा, अठार पुराणोना संक्षिप्त परिचय
Unit-2	पुराणना पंचलक्षणो : सर्ग, प्रतिसर्ग, वंश, मन्वंतर अने वंशानुचरितना सविस्तार परिचय
Unit-3	पौराणिक आप्यानो अने तेमां निरूपित मूल्यो (पृथुचरित्र, प्रलवाट्यचरित्र, ध्रुवचरित्र, ययातियचरित्र, जडभरतचरित्र)

Reference Books:

1	पुराण विमर्श, आचार्य बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी १९८७
2	पुराणतत्त्वविमर्श, पं. थानेशचंद्र उप्रैति, परिमल पब्लिशिंग,
3	पुराणपरिशीलन, पं. गिरधर शर्मा चतुर्वेदी, बिहार राष्ट्रभाषा परिषद्, पटना, १९७०
4	पुराणविवेचन, दुर्गाशंकर केवलराम शास्त्री, गुजरात वर्नाकुलर सोसायटी, अमदावाड, १९३१
5	पुराण परिचय, डॉ. अम. के. मोविषा, सोराष्ट्र युनिवर्सिटी, राजकोट, २००६

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: **Sanskrit**

B.A. Semester I Indian Knowledge System

Course (Paper) Name & No.: IKS 104, વૈદિક સાહિત્ય

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	1	Indian Knowledge System	2	15	35	-	50

Course Outcomes:

- વૈદિક સાહિત્યનો પરિચય કેળવશે.
- વેદોની જુદી-જુદી શાખાઓ વિશે જાણકારી મેળવશે.
- વેદકાલીન સમાજ અને સંસ્કૃતિથી પરિચિત થશે.

૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા

૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા

૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા

૪. Major Programme Y/N Minor Programme Y/N Skill Enhancement Courses Y/N

Ability Enhancement Courses Y/N Value Added Courses Y/N Exit/Vocational Courses Y/N

૫. Holistic Education Y/N Multidisciplinary Y/N Interdisciplinary Y/N IKS Y/N

૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા

૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે ? હા

૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા

Course Contents:

Unit -1	વૈદિક સાહિત્યનો સામાન્ય પરિચય : સંહિતા, બ્રાહ્મણગ્રંથો, આરણ્યકો, ઉપનિષદો
Unit-2	વૈદિક દેવતાઓનો પરિચય : અગ્નિ, ઈન્દ્ર, વરુણ, વિષ્ણુ, રુદ્ર અને સવિતૃ
Unit-3	વૈદિક સૂક્તોનું રસદર્શન : ઈન્દ્રસૂક્ત (ઋગ્વેદ, ૧/૩૨), નાસદીયસૂક્ત (ઋગ્વેદ, ૧૦/૧૨૮), વાક્સૂક્ત (ઋગ્વેદ, ૧૦/૧૨૫), પુરુરવા-ઉર્વશીસંવાદસૂક્ત ((ઋગ્વેદ, ૧૦/૮૫)

Reference Books:

1	વૈદિક સાહિત્ય ઓર સંસ્કૃતિ, આચાર્ય બલદેવ ઉપાધ્યાય, ચૌખંબા પ્રકાશન, વારાણસી, ૧૯૮૦
2	વૈદિક વ્યાખ્યા વિવેચન, રામગોપાલ, દિલ્લી, ૧૯૭૬
3	ઋક્સૂક્તમંજૂષા, ડૉ. ગૌતમ પટેલ અને વિનોદ મહેતા, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ, ૧૯૬૮
4	વૈદિક સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ, ડૉ. ગૌતમ પટેલ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, ૨૦૧૪
5	વૈદિક સાહિત્ય કા આલોચનાત્મક ઇતિહાસ, ડૉ. સુધીકાન્ત ભારદ્વાજ, હરિયાણા સાહિત્ય અકાદમી, ચંડીગઢ. પ્રાપ્તિસ્થાન, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: **Sanskrit**

B.A. Semester I Indian Knowledge System

Course (Paper) Name & No.: IKS 105, रामायण, महाभारत तथा पुराणोनां नारीरत्नो

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	1	Indian Knowledge System	2	15	35	-	50

Course Outcomes:

- नारीसन्माननी भावना केणवशे.
- आदर्श भारतीय नारीना गुणो विशेषेण जाणकारी मेणवशे.
- भारतीय संस्कृतिमां नारीना स्थानथी परिचित थशे.

1. Course Outcomes दरेक विषयनी शरुआतमां दर्शावेल छे? छ
2. Employability / Entrepreneurship / Skill Development पर केन्द्रित थयेव छे के नडि? छ
3. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ना गुणो धरावे छे? छ
4. Major Programme Y/N Minor Programme Y/N Skill Enhancement Courses Y/N
Ability Enhancement Courses Y/N Value Added Courses Y/N Exit/Vocational Courses Y/N
5. Holistic Education Y/N Multidisciplinary Y/N Interdisciplinary Y/N IKS Y/N
6. द्विभांग माटे विषय अंतर्गत आनुसांगिक जोगवाठ करायेल छे ? छ
7. New India Literacy Programmed (NILP) मुणबनो विषय छे? छ
8. Swayam प्लेटफ़ॉर्म परना MOOC विषय पर आधारित आ विषय छे ? छ

Course Contents:

Unit -1	सीता, उर्मिला, कौशल्या, सुमित्रा, कैकेयी, मंदोदरी, तारा, त्रिजटा, शबरी, अहल्या
Unit-2	सत्यवती, कुंता, गांधारी, द्रौपदी, वीष्णुमुद्रा, नागकन्या उलूपी, चित्रांगदा, सुभद्रा, उर्वशी, डिडिंबा
Unit-3	गौतमी, कामदेवनी पत्नी रति, महाराणी रुक्मिणी, धृति, रेवती, अनसूया, संज्ञा, देवलूति, देवयानी, अरुंधती,

Reference Books:

1	वाल्मीकीय रामायण के नारी पात्र, ममता पाण्डेय, आस्था प्रकाशन, वाराणसी, सन् २०२०
2	मानस में नारी, राजेन्द्र अरुण, प्रभात प्रकाशन, नई दिल्ली, सन् २०२१
3	महाभारत के नारी पात्र, अम्बाप्रसाद सुमन, वासंती प्रकाशन, नई दिल्ली, सन् १९९२
4	धर्मशीला, डॉ. पारुल ओम. मलेता, संस्कृत सलित्य अकादमी, गांधीनगर, २०२२
5	नारायणि नमोजस्तु ते, डॉ.पारुल ओम. मलेता, संस्कृत सलित्य अकादमी, गांधीनगर, २०२१

અભ્યાસક્રમ આનુસંગિક બાબત

૧. Program outcomes અને Program specific Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે ? હા
૨. અભ્યાસક્રમ અન્તર્ગતના ઓર્ડિનન્સ તથા રેગ્યુલેશન પ્રવેશ, પરીક્ષા અને પરિણામને ધ્યાને લઈ દર્શાવેલ છે ? હા
૩. આ અભ્યાસક્રમમાં Multiple Entry and Exit ની જોગવાઈ કરેલ છે ? હા
૪. આ અભ્યાસક્રમ NEP 2020 ને ધ્યાને લઈ યુજીસી દ્વારા પ્રકાશિત કરાયેલ Curricular and Credit Frame Work for 4 Year Under Graduate Program ગાઈડલાઈન્સ તથા રાજ્ય સરકારશ્રીના તા. ૧૧/૦૭/૨૦૨૩ ના ઠરાવ મુજબ તૈયાર કરવામાં આવેલ છે? હા
૫. IKS તથા VAC આનુસંગિક અભ્યાસક્રમ તથા બાસ્કેટ રાજ્ય સરકારશ્રીના તા. ૧૧/૦૭/૨૦૨૩ના ઠરાવ મુજબ તૈયાર કરવામાં આવેલ છે? હા

Course Structure

Semester II

Sr. No.	Course Type	Course Code	Title of the Course	Course Credit
1	Discipline Specific Core	DSC 201	મહાભારત, સભાપર્વ, (નિયતાંશ)	4
2	Discipline Specific Core	DSC 202	કાલિદાસકૃત માલવિકાગ્નિમિત્રમ્	4
3	Inter Disciplinary Minor	IDC 201	ભાસકૃત સ્વપ્નવાસવદત્તમ્	4
4	Multidisciplinary Courses	MDC 201	સંસ્કૃતનાં આર્ષમહાકાવ્યો	4
5	Ability Enhancement Courses (Language)	AEC 201	નીતિશતકમ્ (શ્લોક ૦૧ થી ૫૦)	2
6	Skill Enhancement Courses	SEC 201	સંસ્કૃત-સંવાદકૌશલ્ય	2
7	Common Value-Added Courses	CVC 201	રામાયણમાં મૂલ્યબોધ	2
Total Credits				22

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: **Sanskrit**

B.A. Semester II   Discipline Specific Core

Course (Paper) Name & No.: DSC 201   મહાભારત, સભાપર્વ (નિયતાંશ)

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	2	Discipline Specific Core	4	30	70	-	100

Course Outcomes:

- મહાભારતના કથાનકથી પરિચિત થશે.
- ભારતના ભવ્ય સાંસ્કૃતિક વારસાને જાણી શકશે.
- મહાભારતમાં પ્રસ્તુત માનવ મૂલ્યોથી અવગત થશે.

૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા

૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા

૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા

૪. Major Programme Y/N   Minor Programme Y/N   Skill Enhancement Courses Y/N

Ability Enhancement Courses Y/N   Value Added Courses Y/N   Exit/Vocational Courses Y/N

૫. Holistic Education Y/N   Multidisciplinary Y/N   Interdisciplinary Y/N   IKS Y/N

૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા

૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે? હા

૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા

Course Contents:

Unit -1	મહાભારતના કર્તા, મહાભારતના વિકાસના તબક્કાઓ - જય, ભારત અને મહાભારત, મહાભારતની ઐતિહાસિકતા, વીરચરિત મહાકાવ્ય, મહાભારતનો સમાજ પર પ્રભાવ, સંસ્કૃતમાં વ્યાસનું પ્રદાન
Unit-2	મહાભારત - સભાપર્વ, અધ્યાય ૧ અને ૫
Unit-3	મહાભારત - સભાપર્વ, અધ્યાય ૧૬ અને ૧૭
Unit-4	મહાભારત - સભાપર્વ, અધ્યાય ૧૮ અને ૩૩
Unit-5	મહાભારત - સભાપર્વ, અધ્યાય ૩૪ થી ૩૭

Reference Books:

1	મહાભારત, સભાપર્વ, (મૂળ અને અનુવાદ), ડૉ. વસન્ત પરીખ, સંસ્કૃત સેવા સમિતિ, અમદાવાદ
2	મહાભારત, સભાપર્વ, ડૉ. શાન્તિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
3	મહાભારત, સભાપર્વ, ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
4	મહાકવિ વ્યાસ, ડૉ. શાન્તિકુમાર પંડ્યા, ડિવાઈન પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
5	મહાભારત કાલીન સમાજ, સુખમય ભટ્ટાચાર્ય, લોકભારતી પ્રકાશન, ઇલાહાબાદ

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: **Sanskrit**

B.A. Semester II   Discipline Specific Core

Course (Paper) Name & No.: DSC 202   કાવિદાસકૃત માલવિકાગ્નિમિત્ર

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	2	Discipline Specific Core	4	30	70	-	100

Course Outcomes:

- સંસ્કૃત રૂપકના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થી પ્રાચીન સંસ્કૃત નાટ્યપરંપરા અને તેની સમૃદ્ધિનું જ્ઞાન મેળવશે
- વિદ્યાર્થીઓમાં પ્રાચીન ભારતીય જીવનમૂલ્યો તથા આદર્શોનું સિંચન કરી શકાશે.
- કૃતિના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ પૌરાણિક, સામાજિક અને રાષ્ટ્રીય પૃષ્ઠભૂમિથી માહિતગાર થશે.

૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા

૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા

૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા

૪. Major Programme Y/N   Minor Programme Y/N   Skill Enhancement Courses Y/N

Ability Enhancement Courses Y/N   Value Added Courses Y/N   Exit/Vocational Courses Y/N

૫. Holistic Education Y/N   Multidisciplinary Y/N   Interdisciplinary Y/N   IKS Y/N

૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા

૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે? હા

૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા

Course Contents:

Unit -1	સંસ્કૃત નાટ્યપરંપરાનો પરિચય, સંસ્કૃત નાટ્યસાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ સંસ્કૃત રૂપકના પ્રકારો
Unit-2	કવિલક્ષી સમીક્ષા તથા માલવિકાગ્નિમિત્રની કૃતિલક્ષી સમીક્ષા
Unit-3	માલવિકાગ્નિમિત્ર અંક ૧ અને ૨
Unit-4	માલવિકાગ્નિમિત્ર અંક ૩ અને ૪
Unit-5	માલવિકાગ્નિમિત્ર અંક ૫

Reference Books:

1	સંસ્કૃત નાટકોનો પરિચય, ડૉ .તપસ્વી નાન્દી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
2	સંસ્કૃત નાટ્ય સમીક્ષા ,લેખક ,ડૉ .ડી .જી .વેદિયા ,ડૉ .દિલખુશ પટેલ ,ડૉ .મંજુલા વીરડિયા, ભારત પ્રકાશન,અમદાવાદ ,પ્રથમ આવૃત્તિ, ૨૦૧૨
3	ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર કી ભૂમિકા, ડૉ. નગેન્દ્ર, દિલ્લી, ૧૯૬૩
4	માલવિકાગ્નિમિત્રમ્, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
5	માલવિકાગ્નિમિત્રમ્, પંડિત આશુબોધ વિદ્યાભૂષણ, કલકત્તા

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: **Sanskrit**

B.A. Semester II Inter Disciplinary Minor

Course (Paper) Name & No.: IDC 201 ભાસકૃત સ્વપ્નવાસવદત્ત

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	2	Inter Disciplinary Minor	4	30	70	-	100

Course Outcomes:

- મહાકવિ ભાસની કૃતિઓનો પરિચય મેળવશે.
- મહાકવિ ભાસકાલીન સમાજ વિશે માહિતગાર થશે.
- સ્વપ્નવાસવદત્ત નાટકના સ્વરૂપ અને વિશેષતાઓને જાણશે.

૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા

૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા

૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા

૪. Major Programme Y/N Minor Programme Y/N Skill Enhancement Courses Y/N

Ability Enhancement Courses Y/N Value Added Courses Y/N Exit/Vocational Courses Y/N

૫. Holistic Education Y/N Multidisciplinary Y/N Interdisciplinary Y/N IKS Y/N

૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા

૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે? હા

૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા

Course Contents:

Unit -1	સંસ્કૃત નાટ્યપરંપરાનો પરિચય, સંસ્કૃત નાટ્યસાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ સંસ્કૃત રૂપકના પ્રકારો
Unit-2	કવિલક્ષી સમીક્ષા તથા સ્વપ્નવાસવદત્તની કૃતિલક્ષી સમીક્ષા
Unit-3	સ્વપ્નવાસવદત્ત અંક ૧ અને ૨
Unit-4	સ્વપ્નવાસવદત્ત અંક ૩ અને ૪
Unit-5	સ્વપ્નવાસવદત્ત અંક ૫ અને ૬

Reference Books:

1	The Svapanavāsavadatta of Bhāsa, Edt. T. Gaṇapati Śāstri, Trivandrum, 1912
2	ભાસ કે નાટક, સ્વ.પં. ચન્દ્રશેખર ઉપાધ્યાય, ભાગ-1, પ્રથમ સંસ્કરણ, ૨૦૦૧, નાગ પબ્લિશર્સ, દિલ્હી.
3	સંસ્કૃત નાટકોનો પરિચય, ડૉ. તપસ્વી નાન્દી, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણબોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, તૃતીય આવૃત્તિ, ૧૯૯૬.
4	ભાસ, લે. વી. વેંકટાયલમ્, અનુ. ગૌતમ પટેલ, સંસ્કૃત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર, પ્રથમ આવૃત્તિ, ૧૯૯૧.
5	સ્વપ્નવાસવદત્ત, ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: **Sanskrit**

B.A. Semester II   Multidisciplinary Courses

Course (Paper) Name & No.: MDC 201   સંસ્કૃતનાં આર્ષમહાકાવ્યો

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	2	Multidisciplinary Courses	4	30	70	-	100

Course Outcomes:

- સંસ્કૃતનાં આર્ષમહાકાવ્યોની પરંપરાથી પરિચિત થશે.
- આદિમહાકાવ્યો રામાયણ અને મહાભારતનાં વિષયવસ્તુથી માહિતગાર થશે.
- આર્ષમહાકાવ્યોમાં સ્થિત આદર્શોને જાણશે.

૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા

૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા

૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા

૪. Major Programme Y/N   Minor Programme Y/N   Skill Enhancement Courses Y/N

Ability Enhancement Courses Y/N   Value Added Courses Y/N   Exit/Vocational Courses Y/N

૫. Holistic Education Y/N   Multidisciplinary Y/N   Interdisciplinary Y/N   IKS Y/N

૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા

૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે? હા

૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા

Course Contents:

Unit -1	આર્ષમહાકાવ્યોનું સ્વરૂપ અને પરંપરા, મહર્ષિ વાલ્મીકિ તથા વેદવ્યાસનું જીવન-કવન
Unit-2	આર્ષમહાકાવ્ય રામાયણનું વિષયવસ્તુ, રચનાકાલ, મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન, રામાયણકાલીન સમાજજીવન
Unit-3	આર્ષમહાકાવ્ય મહાભારતનું વિષયવસ્તુ, રચનાકાલ, મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન, મહાભારતકાલીન સમાજજીવન,
Unit-4	રામાયણનાં પ્રમુખ પાત્રો: રામ, સીતા, લક્ષ્મણ, હનુમાન, રાવણ
Unit-5	મહાભારતનાં પ્રમુખ પાત્રો: શ્રીકૃષ્ણ, અર્જુન, દ્રૌપદી, યુધિષ્ઠિર, ભીષ્મ

Reference Books:

1	રામકથા-ઉત્પત્તિ ઓર વિકાસ, ફાદર કામિલ બુલ્કે, હિન્દી પરિષદ પ્રકાશન, પ્રયાગ વિશ્વવિદ્યાલય, ૧૯૭૨
2	આદિકવિ વાલ્મીકિ, ડૉ. રાધાવલ્લભ ત્રિપાઠી, સંસ્કૃત પરિષદ, સાગર
3	રામાયણ મીમાંસા, સ્વામી કરપાત્રીજી, પ્રકા. સતશરણ વદાતી, ધર્મસંઘશિક્ષામંડલ, વારાણસી
4	મહાભારત કાલીન સમાજ, સુખમય ભટ્ટાચાર્ય, લોકભારતી પ્રકાશન, ઇલાહાબાદ
5	મહાભારત, વ્યાસ, સંપા. શ્રીપાદ દામોદર સાતવલેકર, પારડી ૧૯૭૮.
6	મહાકવિ વ્યાસ, ડૉ. શાન્તિકુમાર પંડ્યા, ડિવાઈન પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: Sanskrit

B.A. Semester II Ability Enhancement Courses (Language)

Course (Paper) Name & No.: AEC 201 ભર્તૃહરિરચિત નીતિશતક

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	2	Ability Enhancement Courses	2	15	35	-	50

Course Outcomes:

- સંસ્કૃત મુક્તકકાવ્યની પરંપરાથી પરિચિત થશે.
- નીતિશતકમાં પ્રતિબોધિત મૂલ્યોથી પરિચિત કરશે.
- સામ્પ્રતકાલે પોતાના સામાજિક જીવનમાં નવું પરિવર્તન લાવશે.

૧. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા

૨. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા

૩. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા

૪. Major Programme Y/N Minor Programme Y/N Skill Enhancement Courses Y/N

Ability Enhancement Courses Y/N Value Added Courses Y/N Exit/Vocational Courses Y/N

૫. Holistic Education Y/N Multidisciplinary Y/N Interdisciplinary Y/N IKS Y/N

૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા

૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે? હા

૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા

Course Contents:

Unit -1	સંસ્કૃત મુક્તકકાવ્યની પરંપરા, મુક્તકકાવ્યનાં લક્ષણો, ભર્તૃહરિનું જીવન અને કવન
Unit-2	નીતિશતક, ૧ થી ૨૫
Unit-3	નીતિશતક, ૨૬ થી ૫૦

Reference Books:

1	નીતિશતકમ્, સં. નારાયણ રામ આચાર્ય 'કાવ્યતીર્થ', નિર્ણયસાગર પ્રેસ, દ્વાદશ સંસ્કરણ, મુમ્બઈ, ઈ.સ. ૧૯૪૯
2	<i>Nitishatakam</i> , Kale, M.R (Ed.) MLBD, Delhi
3	(નીતિશતકમ્) મનોરમા હિન્દી-વ્યાખ્યાસહિત, પાણડેય ઓમપ્રકાશ, ચૌખમ્બા અમરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી (૧૯૮૨)
4	નીતિશતક, સંપા. શર્મા ગોપાલ, હંસાપ્રકાશન, જયપુર, ૨૦૦૭
5	નીતિશતકમ્, સંપા. દવે સુરેશ જી., સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ,

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: Sanskrit

B.A. Semester II Skill Enhancement Courses

Course (Paper) Name & No.: SEC 201 સંસ્કૃત-સંવાદ કૌશલ્ય

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	2	Skill Enhancement Courses	2	15	35	-	50

Course Outcomes:

- સંસ્કૃત-સંવાદકલાથી પરિચિત થશે.
- સંસ્કૃત-ધ્વનિઓનું શુદ્ધ ઉચ્ચારણ કરી શકાશે.
- સંસ્કૃત ભાષાને વ્યવહારમાં મૂકી શકાશે.

1. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે? હા
2. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા
3. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા
૪. Major Programme Y/N Minor Programme Y/N Skill Enhancement Courses Y/N
Ability Enhancement Courses Y/N Value Added Courses Y/N Exit/Vocational Courses Y/N
૫. Holistic Education Y/N Multidisciplinary Y/N Interdisciplinary Y/N IKS Y/N
૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા
૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે? હા
૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? હા

Course Contents:

Unit -1	અધોલિખિતા: સંવાદા: ૧. સ્વપરિચય:, ૨. શિષ્ટાચાર:, ૩. મિત્રમિલનમ્, ૪. ગુરુશિષ્યવાર્તાલાપ:, ૫. પિતાપુત્રયો: સંવાદ:
Unit-2	૧. યાત્રાવિષયકસંવાદ:, ૨. પરીક્ષાવિષયકસંવાદ:, ૩. સ્ત્રિયાણાં સંવાદ:, ૪. ભોજનવિષયકસંવાદ:, ૫. સમયવિષયકસંવાદ:
Unit-3	૧. દૂરભાષ-વાર્તાલાપ:, ૨. ઔષધાલયે સંવાદ:, ૩. મહાશાલાકાર્યાલયે સંવાદ:, ૪. ક્રીડાક્ષેત્રેસંવાદ:, ૫. સિનેમાગૃહે સંવાદ:

Reference Books:

1	સંસ્કૃત-વ્યવહાર-સાહસ્રી, સંસ્કૃતભારતી
2	સંસ્કૃત-વાક્ય-પ્રબોધ:, ડૉ. કમલેશકુમાર ચોકસી, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ
3	સંસ્કૃતની આબોહવામાં, ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
4	સંસ્કૃતના ઉપવનમાં, ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
5	સંસ્કૃતના વરસાદમાં, ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

Saurashtra University

Syllabus of B.A. for the Subject of Sanskrit as per NEP 2020

Subject: Sanskrit

B.A. Semester II Common Value Added Courses

Course (Paper) Name & No.: CVC 201 रामायणमां मूल्यबोध

Course (Paper) Unique Code:

Exam Time Duration:

Name of Programme	Semester	Course Groups	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical / Viva Marks	Total Marks
UG	2	Common Value Added Courses	2	15	35	-	50

Course Outcomes:

- रामायणना कथानकनो परिचय मेणवशे.
- रामायणमां निरूपित पात्रोना आदर्श जवनथी परिचित थशे.
- रामायणमां प्रबोधित मानवमूल्योथी अवगत थशे.

1. Course Outcomes दरेक विषयनी शरुआतमां दर्शावेल छे? હા
2. Employability / Entrepreneurship / Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ? હા
3. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે? હા
૪. Major Programme Y/N Minor Programme Y/N Skill Enhancement Courses Y/N
Ability Enhancement Courses Y/N Value Added Courses Y/N Exit/Vocational Courses Y/N
૫. Holistic Education Y/N Multidisciplinary Y/N Interdisciplinary Y/N IKS Y/N
૬. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? હા
૭. New India Literacy Programmed (NILP) મુજબનો વિષય છે? હા
૮. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે? હા

Course Contents:

Unit -1	વાલ્મીકિકૃત રામાયણનાં સાત કાંડનું સંક્ષિપ્ત વિષયવસ્તુ
Unit-2	રામાયણમાં પારિવારિક જીવન અને તેમાંથી પ્રતિબોધિત મૂલ્યો, માતા અને પિતા પ્રત્યેનો પ્રેમ, ગુરુશિષ્ય સંબંધ, પત્ની અને પતિનું એકનિષ્ઠ દામ્પત્યજીવન, ભ્રાતૃપ્રેમ, રામ-સીતા-લક્ષ્મણ અને હનુમાનના પાત્રમાંથી નિષ્પન્ન માનવીય મૂલ્યો
Unit-3	આદર્શ રાજ્ય વ્યવસ્થા, રામરાજ્યની સંકલ્પના, લોકશાહી મૂલ્યોનું પ્રતિબિંબિત, રઘુવંશી રાજાઓની ઉત્કૃષ્ટ રાજ્યપ્રણાલિ, પ્રજાધર્મ

Reference Books:

1	રામાયણ, સમીક્ષિત સંપાદન, ઓરિએન્ટલ ઇન્સ્ટીટ્યૂટ, વડોદરા
2	રામાયણ, હિન્દી અનુવાદ, ચન્દ્રશેખર શાસ્ત્રી, પટના
3	રામાયણ, સમીક્ષિત વાચનાનો ગુજરાતી અનુવાદ, ડૉ. વિજય પંડ્યા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
4	રામકથા-ઉત્પત્તિ ઓર વિકાસ, ફાદર કામિલ બુલ્કે, હિન્દી પરિષદ પ્રકાશન, પ્રયાગ વિશ્વવિદ્યાલય, ૧૯૭૨
5	રામાયણ મીમાંસા, સ્વામી કરપાત્રીજી, ધર્મ સંઘ શિક્ષા મળ્ડલ, પ્રથમ સંસ્કરણ, વિ.સ. ૨૦૩૪